

MTI 2011. január 26., szerda 13:35

Megkezdődött szerdán a II-III. kerületi bíróságon Éliás Ádám kényszerítés miatt indult büntetőpere; a Vállalkozások Érdekvédelmi Szövetségének (VÉSZ) elnökét azzal vádolják, hogy 2009 júliusában a nagy nyilvánosság előtt is közzétett ultimátumot intézett a magyarországi bankszférához.

Ebben a vádlott kijelentette, hogy a pénzügyi válság következtében megszorodott árverések és kilakoltatások miatt, a társadalom védelme érdekében az általa vezetett mozgalom háborúban állónak tekinti magát a bankokkal. Felszólította több bank vezetőjét, hogy állítsák le az önhibájukból fizetéseképtelenné lett adósok ingatlanjainak elárverezését, és az adósok kilakoltatását, ellenkező esetben banki feketelista összeállítását, a betétesek betéteinek kivételére való felszólítását, végső soron pedig a követelést nem teljesítő bankok megsemmisítését helyezte kilátásba.

A szerdán kezdődött büntetőperben Simor András jegybankelnököt, Felcsuti Pétert, a Raiffeisen Bank volt elnök-vezérigazgatóját, valamint Erdei Tamást, az MKB Bank elnök-vezérigazgatóját is tanúként hallgatták meg. Valamennyien azt mondták, hogy komolyan kellett venniük a fenyegetést.

Az ügyészség képviselője a vád ismertetésekor hangsúlyozta: a fenyegetés komolyságára utalt, hogy annak hatására több bank vezetése is fokozott biztonsági intézkedések bevezetéséről, illetve jogi lépések megtételéről döntött, de a vádlott követelésének nem tettek eleget.

Az ügyészség szerint a vádlott által kilátásba helyezett lépések alkalmasak voltak jelentős érdeksérelem okozására, mert egy betétes roham nemcsak a megcélzott bank működését, hanem az annak nyomán esetlegesen kialakuló bankpánik a teljes hazai pénzügyi közvetítőrendszert és végső soron a nemzetgazdaság stabilitását is veszélyeztethette volna.

Éliás Ádám meghallgatásakor arról beszélt, hogy 2009 januárjában egy székesfehérvári ingatlanhasznosító cég elnök-vezérigazgatója közölte vele, hogy hatalmas lehetőségek vannak a bedőlt ingatlanhitelek felvásárlásával kapcsolatban. Elmondta, hogy 1-2 millió forintért 15-20 milliós ingatlanokat lehetne megszerezni tömegével, és ebből a célból fuzionál az ország második legnagyobb ingatlanos cégével. Az illető Éliás beszámolója szerint a VÉSZ-t tartotta a legerősebb és legaktívabb szervezetnek Magyarországon, ezért javasolta neki, hogy szervezzenek hatfős "kilakoltató kommandókat". A vádlott ellentmondott a javaslatnak azzal, hogy a szervezet nem a szerencsétlenül járt családok megtámadására, hanem a vállalkozások megvédésére jött létre.

Éliás elmondta: ezután "gyorsreagálású önvédelmi zónákat" alakítottak, ez a mozgalom lett a GYÓZ. Célja az volt, hogy riadóláncot hozzanak létre, és a megalakuló kilakoltató kommandókat elkergethessék, ha akcióba lépnének.

Szólt arról is, hogy ha elindul a "szociális tragédiát eredményező eseménysor", akkor "elszabadul a pokol", ezért fordult közvetlenül a bankokhoz, hogy ők maguk hirdessenek kilakoltatási moratóriumot. A vádlott szerint a vis maior miatt, vagy a bankok egyoldalú módosítása következtében az adósok egyetlen otthonként funkcionáló lakóingatlanára vonatkozó kilakoltatási moratóriumot akarták elérni.

Hangsúlyozta, hogy nem erőszakra irányult a felszólítása, a megsemmisítés a működésre vonatkozott, nem emberek vagy épületek ellen irányuló támadást jelentett.

Simor András jegybankelnök arról beszélt, hogy ha a VÉSZ felhívása tömegesen meghallgatásra talál, a magyar bankrendszer ellen irányult volna, és a bankrendszer pénzügyi stabilitását veszélyeztethette volna. Hangsúlyozta: a Magyar Nemzeti Banknak törvényes kötelezettsége őrködni a bankrendszer stabilitása felett. Mint mondta, kiélezett gazdasági és pénzügyi helyzetben és az adott nemzetközi környezetben úgy ítélte meg, hogy egy ilyen kockázatot nem szabad vállalni, ezért levélben fordult az országos rendőrfőkapitányhoz és a nemzetbiztonsági szolgálathoz.

Felcsuti Péter, a Raiffeisen Bank volt elnök-vezérigazgatója arról beszélt, hogy a fenyegetést nagyon komolyan vették, akkor tetőpontján volt a nemzetközi válság, és Magyarországon a bankok megítélése is nagyon ingatag volt. Hozzátette: amikor a levelet megkapták, feljelentést tettek, és jelezték a jegybanknak is a történeteket. Hangsúlyozta: tényleges betétkivonást nem érzékeltek, de annak a veszélyét igen, hogy esetleg ez megtörténhet.

Erdei Tamás, az MKB elnök-vezérigazgatója azt mondta: nem volt mérlegelési lehetőség, komolyan kellett venni egy ilyen tartalmú levelet. Kitért rá, hogy a demonstrációkra utaló jelek miatt a fiókok fokozott ellenőrzése mellett döntöttek.

Szerinte minden bank rémálma, hogy a betétesek tömegével kivonják a betétjüket, hiszen a bankok a betéteket hitel formában kihelyezik - mondta Erdei Tamás, aki Simor Andráshoz és Felcsuti Péterhez hasonlóan azt mondta, hogy egy ilyen tömeges betétkivonási folyamat a bank ellehetetlenítését okozhatja, ami a bankrendszer egészére is kihatással lehet.

A kényszerítés büntetét a büntető törvénykönyv három évi szabadságvesztéssel rendeli büntetni.